

STORTINGET

Representantforslag 214 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Erlend Wiborg
og Stig Atle Abrahamsen

Dokument 8:214 S (2024–2025)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Per-Willy Amundsen, Erlend Wiborg og Stig Atle
Abrahamsen om å endre kommuneloven**

Til Stortinget

Bakgrunn

Dagens kommunelov fastslår i § 11-9 at ved behandling av økonomiplan eller årsbudsjett i kommunestyret eller fylkestinget skal det – dersom det foreligger flere alternative forslag og ingen av disse oppnår flertall ved første avstemning – kun stemmes over de to forslagene som fikk flest stemmer ved første gangs voting.

Den aktuelle paragrafen lyder som følger:

«For at et folkevalgt organ skal kunne treffe et vedtak, må minst halvparten av medlemmene ha vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken.

Et vedtak treffes med flertallet av de avgitte stemmene hvis ikke noe annet følger av denne loven eller av valgloven § 9-1 femte ledd. I andre saker enn de som gjelder valg, er møtelederens stemme avgjørende hvis antallet stemmer for og imot et forslag er likt.

Når økonomiplanen eller årsbudsjettet behandles i kommunestyret eller i fylkestinget, skal medlemmene ved den endelige avstemningen stemme over forslaget til økonomiplan eller årsbudsjett som helhet. Hvis det foreligger flere alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, skal det deretter stemmes over bare de to forslagene som fikk flest stemmer ved første gangs avstemning.»

Som følge av dette plikter medlemmene som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ, å stemme når en sak tas opp til avstemning. Hjemmelen for dette er kommuneloven § 8-1, som lyder:

«Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall.

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter. Det kan ikke gis møte-, tale- og forslagsrett til andre enn organets medlemmer, hvis ikke noe annet følger av lov.

Medlemmer som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om ansettelse er det adgang til å stemme blankt.»

Det vises til bekymring for at den avstemningsprosedyren som er fastsatt i kommuneloven, kan føre til uheldige situasjoner der folkevalgte representanter blir tvunget til å velge mellom budsjettalternativer som strider mot deres eget partiprogram. På bakgrunn av dette mener forslagsstillerne at det er behov for en revisjon av kommuneloven, slik at representanter ikke settes i en situasjon der de må stemme for et budsjett som er i konflikt med deres politiske plattform. Det understrekes likevel at dette i så fall vil være en omfattende endring av prinsippene i kommuneloven.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av kommuneloven med sikte på å åpne for alternative avstemningsprosedyrer i saker om økonomiplan og årsbudsjett, slik at folkevalgte ikke bindes til å stemme mellom de to forslagene som fikk flest stemmer ved første avstemning, i tilfeller der flere alternative forslag er fremmet uten at noen oppnår flertall.

10. april 2025

Per-Willy Amundsen

Erlend Wiborg

Stig Atle Abrahamsen